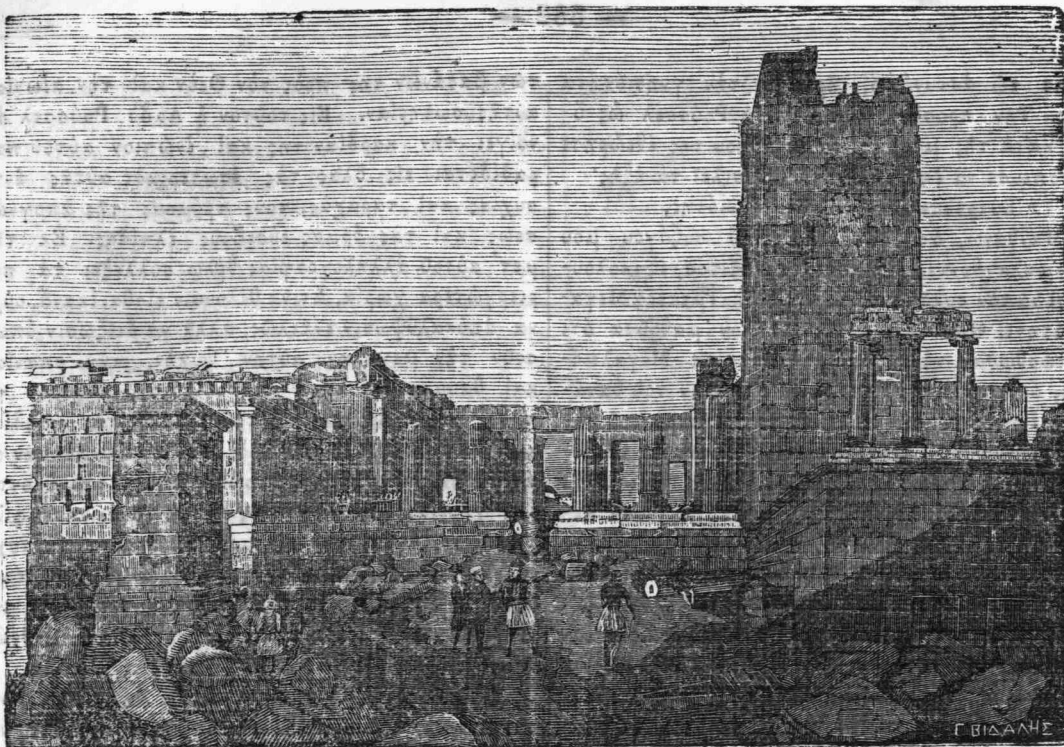

ΕΥΡΥΠΡΕΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

Φιλολογ. 65

Τόμος. Η'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1855.

Ο ΕΡΩΣ ΕΝ ΤΩ ΓΑΜΩ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ Κ. ΓΥΙΖΩΤΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλ. 64).

VIII.

Μετὰ τὸ σπαραξικάρδιον τοῦτο συμβάν, ἀπο-
ρεῖ τις εὐρίσκων, κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν παρὰ τῆς
Λαδῦ Ρούσσελ γραφειῶν ἐπιστολῶν, δύο ἀμέ-
σως ἡ ἐμμέσως διευθυνομένας πρὸς Κάρολον τὸν
Β', τὸν βασιλέα δηλονότι ἐκείνον, ὅστις τῇ
ἡρνήσει τὴν τοῦ συζύγου αὐτῆς ζωὴν. Μόλις
ἀναχωρήσασα ἐκ Λονδ. νου, ἵνα μετὰ τῶν τέκνων
αὐτῆς, ἀποχωρήσῃ εἰς τὴν ἐν Ουόρβου ἀγροικίαν
παρὰ τῷ πενθιρῷ αὐτῆς τῷ κόμητι Βίδφορντ, ἔ-
γραψε τῷ θεῷ τῆς Ἰωάννης Ρούσσελ, συνταγμα-
τάρχῃ τοῦ α. συντάγματος τῆς φρουρᾶς τῶν πιζῶν
τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν.

« Καὶ χρεῖται ἂν εἶχον, θεῖέ μου, νὰ δικαιολογή-
θω πρὸς ὑμᾶς, ὁ ἰός μου τέταρταχμένος, ὡ. δὲν, ὡ-

» νεται νὰ μὲ συντρέξῃ. Ἀνίγ. ἡν ὅμως ἔχω τῆς συν-
» δρομῆς, καὶ μετὰ πρὸς ἡμᾶς, ὡ. τὴν ζητῶ. Ἐν-
» θυμῷ τοῦ, ὅτι ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὸ τρομερὸν
» δυστύχημά μου, ὁ βασιλεὺς, οἱ παρῆγγειλεν, ὅτι
» δὲν ἐγκόπευε ποσῶς ν. ὠρεληθῇ ἐκ τῆς ἐπι-
» τρεπομέης· αὐτῷ τῶν κτημάτων δηλεύσει,
» κλ' ὅτι ἤθελον τηρηθῇ αἱ ἐροὶ τοῦ νόμου· ἔδω-
» ρήσατό μοι μάλιστα τὴν προσωπικὴν περιου-
» σίαν. Ὅθεν πρέπον νομίζω, νὰ ὑποβάλλω πρὸς
» τὴν αὐτοῦ μεγαλειότητα τὴν εὐγνωμοσύνην
» μου, καὶ ὡ. ζητῶ τὴν χάριν, νὰ πράξῃτε
» τοῦτο ἀντ' ἐμοῦ. . . Σά, ἐπιστέλλω δὲ ταύτην
» μοι μετὰ λύπης, καθότι πᾶν τὸ παρ' ἐμοῦ προερ-
» χόμενον λιπηρότατον εἶναι, καὶ δὲν ἀγαπῶ νὰ
» γίνωμαι πρόξενος θλίψεως εἰς τοὺς φίλους καὶ
» τοὺς πληττιστέρους συγγενεῖς τοῦ φιλάτου καὶ
» ἥδη μεκαρσιωτάτου συζύγου μου. »

Μετ' ὀλίγον δ' ἂν φήμης ἐπληροφορήθη ἡ Λαδῦ
Ρούσσελ ἐν τῷ ἀναχωρητικῷ τῆς, ὅτι ἡ αὐτῆς θο-
ρυβηθεῖσα ἐνεκὰ τοῦ ἐπιγενομένου ἀποτελέσματος
εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ἐπὶ τῇ δημ. σιέσει τοῦ λό-
γου, ὅ, ὁ λόρδος Ρούσσελ ἐκ. τῆς ἰσχύος, πα-

ρίδωκε τῷ ἀστυνόμῳ, ἤρνεϊτο τὴν γνησιότητα αὐτῆς. Τὴν προσβολὴν ταύτην ἡ Ρούσσελ ὡς ὕβριν κατὰ τῆς μνήμης τοῦ συζύγου τῆς ἐθεώρησε καὶ ἔσπευσε νὰ ἐπιστείλῃ τῷ βασιλεῖ τὰ ἐξῆς:

» Εὐχρηστοθεΐα ἡ Υ. Μεγαλειότης,

» Μανθάνω, ὅτι οἱ ἐχθροὶ τοῦ συζύγου μου
» μὴ μαλαχθέντες διὰ τοῦ αἵματός του, ἐξακολου-
» θοῦσι νὰ τὸν συκοφαντῶσι παρὰ τῇ Ἱμετέρᾳ Μεγα-
» λειότητι. Οἰλίσσομαι δ' ἔτι μᾶλλον μαθοῦσα ὅτι
» κατώρθωσαν νὰ πιστεῖσῃ ἡ Ἱμετέρα Μεγαλειότης,
» τῆς, ὅτι τὸ περὰ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου μου
» ζύγου μου δὲν εἶναι γνήσιον. Δύναμαι νὰ βε-
»βαιώσω καὶ νὰ ἀποδείξω ἐπισήμως, ὅτι ἐν ᾧ
» χρόνῳ διετέλει ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἤκουσα λέ-
»γοντα τὰ κυριώτερα ἐξ ὧν περιέχει τὸ ἐγ-
» γραφον, καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν μάλιστα λέξων...
» Ἀ: λάθρ' εἶκτον ἡ Ἱμετέρα Μεγαλειότης νὰ πι-
»στεύσῃ, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ζῶν ἐπολιτεύετο το-
»σοῦτον ἐντίμως καὶ εἰλικρινῶς, δὲν ἠδύνατο νὰ
» στέρξῃ ἀποθνήσκων νὰ τῷ ἀποδώσῃ ψευδῶς,
» ὥστε πραγματικῶς δὲν ἤθελεν εἰσθαι ἐδικόν
» του. . . Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶπον τί ἀπαρέσκον
» τῇ Ἱμετέρᾳ Μεγαλειότητι. Ἄν ὅμως ἄλλως ἔχῃ
» τὴν ἐξορκίζω νὰ θεωρήσῃ τοὺς λόγους μου ὡς ἐκ
» γυναικὸς τεθλιμμένης προερχομένους. Ἐλπίζω
» δὲ ὅτι θέλει συγχωρήσῃ τὴν θυγατέρα ἀνδρός,
» ὅστις ὑπηρετήσῃ τὸν πατέρα τῆς Ἱμετέρας Με-
»γαλειότητος, ἐν ταῖς δυσχερεστέραις αὐτοῦ ἡ-
»μέραις, ὅπως δὲ αὐτοῦ διαχειριζόμενος τὰς ὑ-
»ψηλοτέρας λειτουργίας τῆς βασιλείας. Ἐγὼ
» δὲ, Μεγαλειότατε, ἥτις ἐν συνεδίῃ δὲν ἔ-
»πραξά τι μέχρι τοῦδε, ὅπερ νὰ ἐπύκρανε τὴν
» Ἱμετέραν Μεγαλειότητα, παρακαλῶ τὸν Θεὸν
» ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ τῆς εὐδαιμο-
»νίας τῆς βασιλείας τῆς Ἱμετέρας Μεγαλειότη-
»τος α.

Ἄν καὶ χήρα ἐν ἀπελπησίᾳ, σύζυγος μετὰ
πάθους ἀφροσωμένη συναισθήτου, ἀποθανόντος πρό-
τινος ἐπὶ τῆς ἀγχόνης, ἵνα ὑποστηρίξῃ τὸ δικαίω-
μα τῆς ἐνόπλου ἀντιστάσεως, καὶ τὰς ἐλευθερίας
τῆς πατρίδος του, τηρεῖ ὅμως καὶ διομολογεῖ ἀ-
φελῶς βαθὺ πρὸς τὴν μοναρχίαν σέβας, σεμνο-
τροπίαν καὶ ταπεινοτάτην, εἰ καὶ ἐν οὐσίᾳ ἀγέρω-
χον, ἀγροφροσύνην. Παρέρχονται ἐν τούτοις αἱ ἡ-
μέραι, οἱ μῆνες, τὰ ἔτη, καὶ αὐτὴ μένει ἀμε-
τάβλητος, ἐπιβεδομένη μὲν ἅπαντα, οὐχὶ δὲ βεβυ-
θισμένη, εἰς ἣν καὶ τὸ αὐτὸ αἶσθημα συγκεντρω-
μένη ἐν ἑαυτῇ, ἀλλὰ συνάμα προσεκτικῇ, ἐνερ-
γητικῇ ἐξωτερικῶς καὶ διακίχυνμένῳ μάλιστα
διατελοῦσα. Φίλος δὲ τις λίαν ἐμπεισιευμένος, ὁ
δόκτωρ Φίς-Οὐίλιαμ, ἐφημέριος ἄλλοτε τοῦ πατρὸς
τῆς, κοσμητὴρ ἤδη τοῦ Γόττενχαμ καὶ ἱερεὺς
τοῦ Οὐίνδσορ, ἐκκλησιαστικὸς εὐσεβέστατος, καρ-
δίαν ἔχων οἰκτίρμονα, πνεῦμα μέγα καὶ εὐρὺ, ἐν-
διαφέρεται μεγάλως περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ πρῶην
κυρίου του, καὶ καταβάλλει πᾶσαν φροντίδα νὰ τὴν
βοηθῇ, νὰ τὴν παρηγορῇ καὶ νὰ τὴν οδηγήσῃ διὰ

τῶν βασάνων τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν αἰωνίαν
αὐτῆς σωτηρίαν. Εἰς τοῦτον ἡ Δαδὺ Ρούσσελ ἀ-
νοίγει τὴν καρδίαν τῆς καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ πα-
ραδίδεται εἰς ὅλας τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς ἀνη-
συχίας καὶ ταραχάς, τοὺς τρόμους τῆς ἀπογνώ-
σεως καὶ τὰς ὁρμὰς εὐσεβοῦς ἐλπίδος. Ἐκ τῆς
μετ' αὐτοῦ ἀλληλογραφίας θέλω συλλέξει τὰ πι-
ριεργώτερα χωρία, ἅτινα θέλουσιν εἰσθαι ἱκανὰ, οὐχὶ
νὰ ἀποκαλύψωσιν ἐντελῶς, ἀλλὰ νὰ δεῖξωσιν ὅπω-
σοῦν τὴν μεγάλην αὐτὴν ψυχὴν, τὴν σπανίαν
καὶ θαυμασὴν κατὰ τοῦτο μόνον, καθόσον τὸ
πάθος καὶ ἡ φρόνησις, ἡ τρυφερότης τῆς καρδίας
καὶ ἡ σταθερότης τοῦ νοῦς δὲν κατεβλήθησαν ἀ-
μοιβαδόν, καὶ ἥτις ἀφιερῶθη ἐπὶ τσσαρῶντα
ἔτη χηρείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀνάμνησιν φι-
λτάτου συζύγου, φροντίζουσα συνάμα νὰ μετὰσχῃ
ἐνεργητικῶς ὧν τῶν σχέσεων, ὧν τῶν κλίσεων,
ὧν τῶν χρεῶν καὶ σχεδὸν ὧν τῶν ὅσα ἐν-
διέφερον τὸν βίον καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν ἀνθρώ-
πους.

Ὀλίγον μετὰ τὸ πάθημα αὐτῆς ἀπήντησε πρὸς
τὸν δόκτωρα Φίς — Οὐίλιαμ, ὅστις τῇ ἐπεμψεν
εὐσεβεῖς παραινέσεις καὶ τύπους προσευχῶν, ὅπως
ἀνυψώσῃ εἰς Θεὸν τὴν ψυχὴν αὐτῆς.

« Περίττον νὰ σὰς εἶπω, ἀγαθὲ μου Δόκτωρ,
» ὅτι εἶμαι ἀνίκανος πρὸς τοιαύτην ἐξάσκησιν,
» καὶ θέλετε ἰδῆ μετ' ὀλίγον, μέχρι τίνος βαθμοῦ
» ἀδύνατον μοὶ εἶναι εἰσεῖτι, νὰ ὤρηνθω ἐκ τού-
»των. Τεταραγμένον εἶναι τὸ πνεῦμά μου καὶ αἱ
» ἰδέαι μου συγκεχυμέναι, καὶ τούτου ἕνεκα μοὶ
» χορηγοῦσιν λέξεις τινὰς μόνον πρὸς τὴν τῆς ἀπελ-
»πισίας μου ἐκδήλωσιν. Ἱμεῖς λοιπὸν ὡς φίλος μου,
» θέλετε ὑποφέρει τὴν ἀδυναμίαν μου, καὶ συμπονή-
»σαι μετ' ἐμοῦ, ὡς τοῦτο ἐπράξετε διὰ τῆς ἐξαίρετου
» ἐπιστολῆς σας καὶ τῆς ἀρίστης προσευχῆς σας
» . . . Ἐγνωρίσατε ἀμφοτέρους καὶ ἡξέυρετε
» πῶς ἐζῶμεν συγχωρήσετέ μου λοιπὸν νὰ κλαίω.
» Βεβαίως ἀνθρώπινον εἶναι νὰ στερηθῇ τις φί-
»λου, πλὴν ὀλίγαι γυναῖκες δύνανται νὰ σεμνύ-
» νωνται ἐπὶ τῇ εὐδαιμονίᾳ ὅτι συνέζησαν μετὰ
» τοιοῦτου φίλου, ἡ ὅτι ἐθρήνησαν τοιαύτην ἀπώ-
»λειαν! Τίνα δὲν καταβάλλει τηλικαύτη στέ-
»ρσις; . . . »

Ὀλίγας δ' ἡμέρας ἔπειτα « παντὸς εἶδους
» ἀλγεινὴ ἰδέα κατακλύζει τὴν ἐξασθενίσασαν
» καὶ τεθλιμμένην καρδίαν μου. ἅμα διέλθω μίαν,
» εἰς ἑτέραν ἀμέσως περιπίπτω. Ἄν ἡ θλίψις μου
» κατευνάσεται ἐπὶ στιγμὴν, μῦραι σκέψεις ἐπὶ
» τοῦ παρελθόντος ἐγείρονται. — Τίς οἶδε μήτοι
» σπουδαία τις πράξις παρελείφθῃ; Ἄν περισσό-
»τερον ἐ.ε.λένωμεν, ἀνεχώρει ἴσως. Ἄν τοιοῦτον
» ἢ τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐπανορθοῦτο κατὰ τὴν δί-
»κην, ἂν ἄλλα διαβήματα ἐγίνοντο, ἀθωοῦτο ἔ-
»σως, καὶ ἤθελεν ἀκόμη ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς
» τῶν ζώντων. . . Πιστεύω, ὅτι ἀμαρτάνω ταρασ-
»σομένη ὑπὸ τοιούτων σκέψεων, πλὴν οὐχὶ ὀλι-
»γώτερον ἐπαυξάνουσιν αὐταὶ τὰς δύνας μου. . .
» Εὐδόκησον, Θεέ μου, νὰ ἐννοήσω τὰς φρικτάς

» ταύτας βουλὰς τῆς Προνοίας σου, ἵνα μὴ ἐκ τῆς
» ἀποθάρρυνσώς μου καταντήσω εἰς ἀπόγνωσιν !
» Ἡξεύρω ὅτι ἀξία εἰμὶ τῶν τιμωριῶν σου, καὶ
» σιωπῶ· πλὴν πικρότατα βυθίζεται καὶ ἀπελπί-
» ζεται ἐπὶ τούτῳ ἡ καρδία μου, καὶ πτοοῦμαι,
» ὅτι οὐδὲν νὰ μὲ παρηγορήσῃ δύναται, καθότι δὲν
» ἔχω πλέον τὸν φίλτατόν μου σύντροπον, ὅστις
» συνεμερίζετο τῆς λύπης καὶ τοῦ πόνου μου.
» Ἀνάγκη ἔχω αὐτοῦ, τὸν καλῶ ἵνα τοῦ ὁμιλήσω,
» περιπατήσω μετ' αὐτοῦ, συμφάγω μετ' αὐτοῦ
» καὶ πέσω πλησίον του. Ταῦτα πάντα ἄνευ αὐτοῦ
» μοὶ εἶναι ἀνυπόφορα καὶ ἀπαρέσκομαι ἐπὶ τῇ
» ἐπελευσίῃ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας ἐπίσης. Ὁ
» ταν δὲ τὰ τέκνα μοι βλέπω, ἀναπολῶ τὴν εὐ-
» χαρίστησίν, ἣν ἠσθάνετο ἐπὶ τῇ θείᾳ αὐτῶν καὶ ἡ
» καρδία μου σπινθίσκει. Ἄν' ἀδιστάκτως ἐπί-
» στευσον, δὲν ἤθελον καταντῆ εἰς ἀπόγνωσιν ! Ὡ!
» ἀσμένως θέλω ἐγκαταλείπειν τὸν κόσμον τοῦτον,
» ὅστις μ' ἐνοχλεῖ καὶ τὸν ὁποῖον ἀνδιᾶζω, καὶ
» ὅπου, οὐδὲν ἄλλο νὰ πράξω ἔχω, ἢ νὰ ἐξαγνί-
» σω ἐκ τῶν ἁμαρτημάτων τὴν ψυχὴν μου, νὰ ὡ-
» ποστῶ ἐν ἀταραξίᾳ τὴν δυστυχίαν μου, καὶ νὰ
» ἐξασφαλίσω διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγνότητος
» τῆς συνειδήσεως, τὴν αἰωνίαν σωτηρίαν μου ! »
Μετὰ δέκα μηνῶν πᾶροdon εἰς Οὐόσβουρν, ἐν
ἐρημίᾳ καὶ ἀκηνοσίᾳ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκη νὰ
μεταβάλῃ τόπον καὶ νὰ ζητήσῃ ἄλλης ἐντυπώσεως.
Ὅθεν τὴν 20 Ἀπριλίου 1684 ἔγραφε τῷ δόκτορι
Φίτ — Οὐίλιαμ.

« Σκοπεύω νὰ μεταβῶ καὶ διατρίψω ἐπὶ τινος
» ἡμέρας εἰς Στράττων, εἰς τὸν ἔρημον ἐκεῖνον τό-
» πον, ὅπου ἔζησα ἐν τερπνοτάτῃ καὶ ἐντελεῖ εὐ-
» φροσύνῃ. Παρετήρουν τότε μετὰ προσοχῆς πάν-
» τας τοὺς περὶ ἐμὲ καὶ δὲν εὕρισκον τινὰ ἄξιον
» τοῦ φθόνου μου. Τοιοῦτον λοιπὸν βίον ἐπὶ τῆς
» γῆς δὲν θέλω διέλθει πλέον. Ἀλλὰ τί σημαί-
» νουσιν οἱ τόποι; ὅπου καὶ ἂν κατοικήσω ἡ ὕψις
» του εἶναι παροῦσα πάντοτε· καὶ δυσαρεστοῦμαι
» ἂν ἄλλως πῶς συνέβαιεν. Τὸ ἀπεφάσιον οὐδὲν
» θέλει μὲ ἐμποδίσαι· μεταβάλω πανταχοῦ,
» ὅπου ἔχω καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσω. »
Πέντε δὲ μῆνας ἔπειτα, τὴν 1 Ὀκτωβρίου τοῦ
αὐτοῦ ἔτους ἔγραψεν. « Ὡρίσται νὰ εἰσέλθω τὸν
» προσεχῆ χειμῶνα εἰς τὴν ἔρημον ἐν Λονδίῳ οἰ-
» κίαν μου. Ὁ ἱατρὸς λέγει, ἔτι πρὸς τὴν ὑγίαν
» τῶν μικρῶν μου εἶναι τὸ προσφορώτερον ἐνδιαί-
» τημά καὶ δὲν ἀντιλέγω. . . . Θείᾳ συνάρσει θέλω
» ἀποπειραθῆ νὰ ὡποστῶ τὴν ἐν Λονδίῳ διατρι-
» βήν μου, τῆς ὁποίας ἡ ἰδέα μόνῃ μὲ τρομάζει.
» Ἡξεύρω ὅμως, ὅτι ἂν ἡ λύπη μου δὲν εἶχεν ἄλλα-
» χοῦ ῥίζας, ἤθελεν ἐκλείπει· τ' ἀχίστα.
» Δὲν ἐξετέλεσεν ὅμως εὐθὺς τὸ σχέδιόν της καὶ
» μετὰ ἐξ ἑβδομάδας, ἔγραψε τὰ ἐξῆς εἰς τὸν δό-
» κτορα.

« Σὰς φαίνεται, ὅτι πολὺν χρόνον ἐβράδυνα ἐν-
» ταῦθα. Οὐδεὶς θέλει παραξενευθῆ, ἂν εὐαρε-
» στηθῇ νὰ ἀναπολήσῃ ὅτι ὁ τόπος, ἐνθα μέλλω
» νὰ μεταβῶ, ὑπῆρξε τὸ θέατρον τῆς αἰωνίου δυσ-

» τυχίας μου, ὅπου ματαίως προσεπάθησα νὰ σώ-
» σω ζωὴν, ὑπὲρ ἧς εὐχαρίστως παρεχώρουν τὴν
» ἐδικήν μου. Δόκτωρ ! ἀπόλεσε θησαυρὸν ἀνεκτί-
» μητον· ἔζησα μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ κόμῳ πλήρης
» εὐδαιμονίας. Γνωρίζω, ὅτι ὀφείλω νὰ ἐνθυμώ-
»μαι καλλίτερόν τινα φίλον, φίλον, ὃς τινος νὰ
» στερηθῶ δὲν εἶναι δυνατόν καὶ πρὸς ὃν ἐξ ὅλης
» καρδίας ἐπιθυμῶ νὰ ἀνυψωθῶ, διότι τότε αἱ
» πνευματικαὶ ἀγαλλιᾶσεις θέλουν μάχεσθαι ἐν
» ἐμοὶ πρὸς ἀπάσας τὰς ἐπιγείους ἀλγηδόνας, καὶ
» θέλουν γαληνιᾶ ψυχὴν, ταλαντευομένην καὶ κα-
» ταβελημένην ἐκ τῶν βασάνων τοῦ βίου· ἀλλ' ἐκ
» πείρας γνωρίζω, ὅτι σπικνίως κατορθῶ νὰ φθά-
» σω εἰς τὰς ποθητάς ταύτας διαθέσεις, καὶ
» πτοοῦμαι μήπως σπανιώτερα κατορθώσω τοῦτο,
» ἀφ' οὗ κατοικήσω τὴν πόλιν καὶ τὸν οἶκον ἐκεῖ-
» νον τῆς θλίψεως, ἐνθα τοσαῦται ὀδύνη θέλουν μὲ
» κατακλῶσθαι. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπέστην τοσοῦτους
» μῆνας τὸ πραγματικὸν βάρος, ἐλπίζω, θείᾳ βοή-
»θειᾳ νὰ μὴ καταβληθῶ διὰ τοῦ φάσματός του. »

Τῷ ὅτι ὁ Θεὸς ἀρρώγῃ, τῇ ἐγένετο, καθότι εἰ
καὶ συνεχῶς κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀπελπισίας καὶ
ἀθυμίας, ἀνελάμβανεν ὅμως ἀείποτε καὶ ἀνεύρι-
σκε στήριγμα κατὰ πάσης υπερβολῆς τῶν αἰσθη-
μάτων, ἢ ἐκτιμήσεως τῆς τύχης τῆς, τὴν ἀκλό-
νητον τοῦ πνεύματός της σταθερότητα, καὶ τὴν
μεγάλην τῆς καρδίας της εὐσέβειαν. Αἱ ἀκόλουθοι
δύο ἐπιστολαὶ μαρτυροῦσι περὶ τούτου τρανώ-
τατα.

Ἡ Λαδὺ Ρούσσελ τῷ Φίτ Οὐίλιαμ.

Ἐν Οὐόρβουρν, 11 Ὀκτωβρίου 1685.

« Οὐδεμία ἄλλη κάλλιον ἐμοὶ τῆς δυστυχου-
» γυναικὸς, δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ τοῦ θεοῦ τὸ
» ἄπειρον ἔλεος, ὃς τινος τὴν μὲν θείαν δίκην ἄνευ
» ὑπομονῆς ἐδέχθη, τὰς δὲ χάριτας ὀλοτελῶς
» περιέδον. Ἀναμφιβόλως τὸ πάθημα ἦτο σκλη-
» ρότατον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φρικώδη ἐκείνην στιγ-
» μὴν, δὲν ὤρειλον νὰ προσδοκῶ, ὅτι ἐκεῖνος, ὅν-
» τινα, ὡς τὴν ψυχὴν μου ἠγάπων, μετέβαιεν
» ἀπὸ εἰρκῆς εἰς θρόνον; Ἄν κατέστην ἄρα ἱκα-
» νὴ νὰ κρύψω τοὺς πόνους μου, ὅπως μὴ αὐξήσω
» τοὺς ἐδικούς του; Κατεβλήθην μὲν, πλὴν τὸ
» βεβηρυμένον πνεῦμά μου ἐναθάρρυνον πολλοὶ ἀ-
» ξιόλογοι καὶ φρόνιμοι χριστιανοὶ διὰ τῆς συμ-
» παθείας των, οἵτινες διηνεκῶς μ' ἐπενθύμιζον τὸ
» χρέος μου, μὲ συνεδούλευον καὶ μὲ παρεμύ-
» θουν. . . . Ὁ Θεὸς διεφυλάξατο μέχρι τοῦ-
» δε τὰ τέκνα μου καὶ ἐχορήγησεν αὐτοῖς νοῦν
» πλήρη μέλλοντος, μετὰ χαρακτήρος εὐχρήστου
» καὶ ἡδέως, φροντίσας συνάμα, χάριν αὐτῶν ἐλ-
» πίζω, καὶ περὶ τῆς ζωῆς μου. Οὗτος ἐμὲ, ἥτις
» μαραίνομαι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἐνθα οὐδε-
» μίαν εὐχαρίστησιν εὕρισκω, ἀπῆλλαξε πάσης
» σωματικῆς βασάνου εἰς βαθμὸν ἄγνωστον ἐμοί,
» διότι μετὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν, δὲν
» ἔπαθον κεφαλαγίαν, ἐνῷ ἄλλοτε ἀδιακρίτως
» μ' ἠνόχλει. Ταῦτα λοιπὸν πάντα μοὶ ἐπιβόλ-

» ἤθελε ἐπιτυχίαν εἶρον ἐκ ἐλέσσει. ὦ δ' ἐπληρώσω
 » τὸ πρὸς τὸν Χριστὸν φίλον μου καὶ πρὸς τὰ τέ-
 » κνα μου χεῖρος, εὐχομαι ὡς ἀναπαυθῶ παρὰ τὴν
 » φιλιτάτην κλίνην, ἢ πρὸ ὀλίγου ἐπισκεύθην!
 » Θέλω νὰ εἶπω τὸ φέρετρον, ἐφ' οὗ κεῖται. Εἴχα-
 » ριστοῦμαι διότι δὲ με κατεκρινας σὺ περὶ
 » τοῦτου, ὡς ἑτεροὶ τινες ἐπαιζέει, ἂν καὶ εἰς αὐ-
 » δένα ἄλλο παρὰ σὲ ὠμίλητα. Δόκτωρ, ἐσέ-
 » φθην, καὶ ἐγνώριζον συνάμα, ὅτι, ὅπου καὶ ἂν
 » ἐπορεύμην, δὲ ἡθ' ἔλθον τὸν ἔξην, ἐπομένως δὲν
 » ὑπῆγον εἰς τὸν τάρον. Ζητῶν ζῶντα ἐν τοῖς νε-
 » κροῖς; ὑπ' ἐσχέθην δὲ εἰς ἐμὲ αὐτὴν νὰ μὴ κατα-
 » ληφθῶ ὑπὸ ἀλόγου καὶ ἰσχυροῦ πάθους, ἀλλὰ ν'
 » ἀνυψώσω τοῦς ὀρθατοῦς μου ἐκεῖ, ὅπου ἀνυ-
 » ψώθη τὴ εὐγενέστερον τῆς ὑπάρξεώς του μέρι;
 » εἰς τόπον πολλὴν ἰπείχοντα ἡμῶν, ὅπου οὐδεμία
 » ἀνθρωπίνη δύναμις εἰσδύει, καὶ δὲν δύναται
 » ἐπομένως νὰ περῇ καὶ εὐδαίμονα συζῆσαν.
 » Εἰσεὶ ἐπιθίμουν νὰ ἤλκην πλὴν δὲν καίται πρὸ
 » ἡρὶν νὰ κανοῖσμεν τὴν ὥραν, ἥτις ὁμως ἐλ-
 » πίζω, ὅτι δὲν θέλει βραδυνοί.

Εἰ καὶ πολλὴν χεῖρα ἐπέλεξε νὰ περιμείη τὴν
 μακαρίαν ἐκείνη συνένωσιν, τὴν ὁποίαν τοσοῦτον
 ζωηρῶς ἐπιθίμει, δὲν παρεγνώριζεν ὁμως, ὡς ἐκ
 τοῦ πάθους τῆς, τὴν ἀστέειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύ-
 σεως, καθότι ἀνυμνῶντα καὶ ἐφ' ὅσον τὰ ἔτη πα-
 ρέτρεχοντο, ἐθεώρει τὴν λύπην τῆς ὡς τὰ ἀνευκτα
 ἐκείνα δεινὰ, τῶν ὁποίων ἡ θεραπεία δὲν ἐπιζη-
 τῆται καὶ μετὰ τῶν ὁποίων σπείθεται τις νὰ συζῇ.
 Ὁ βίος τῆς ἦτον ἐνεργητικῆς ἂν καὶ ἡ καρδιά τῆς
 περίλυπος· ἐνηγολεῖτο μὲν, ἀλλὰ δὲν διεσέδαζεν.
 Ἀνένδοτον προσπαθεῖν κατέβαλλε περὶ τῆς ἀνα-
 τροφῆς τῶν τέκνων τῆς, περὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν,
 περὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ οἴκου τῆς, περὶ τῶν
 συμφερότων καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῶν συγγενῶν
 τῆς, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀκολούθου πρὸς αὐτὴν ἐπ' ἐ-
 λῆς τοῦ Βουρνέι δηλοῦται. «Εὐχαριστοῦμαι, διό-
 » τι ἀφιεροῖς εἰς τὴν περιποίησιν τῶν τέκνων
 » σου τὸ μεγαλύτερον τοῦ χρόνου σου μέρος καὶ
 » δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἄλλης παιδαγωγοῦ. «Και
 » τῶν αἰ θυγατέρες τῆς οὐδέποτε εἶχον ἄλλην, ἢ
 » τὴ μητέρα των τροφὴν, ἥτις ἐφρόντιζεν ὅπως ἡ
 » σνῆθις αὐτῆς; Θλίψις μὴ ταρασσῇ τὸ ἐπιτερές τῆς
 » ἡλικίας των. Ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς Σράττων α τὰ
 » δυστυχῆ τέκνα μου, ἔγραψεν, εὐφραίνονται δια-
 » τρίβοντα εἰς νέον τόπον· πλὴν δὲν γινώ-
 » ρουσι πόσον πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς αὐτὰ ἀκό-
 » μη ὑπῆρξεν εὐφροσύνη, ὁ τόπος οὗτος. Πιστεύω
 » ὁμως ὅτι ἡ Ρίχτλ (ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ τῆς)
 » δὲν ἔμεινεν ἀναίσθητος ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ καὶ βε-
 » θέως ἡ καρδιά μου καθηλύνεται. Ὅτα ἐκ τῶν
 » τέκνων μου δύνανται, ἕκαστα τῆς ἡλικίας των νὰ
 » ἀναπολήσωσι τι, φρονῶ, ὅτι συναισθάνονται σπου-
 » δαίως τὴν ἀνεπαρόρθωτον τοῦ πατρός των ἀ-
 » πόλειαν. Καὶ ὁμως μετὰ πίσης προσπάθειας
 » ἀσχυροῦμαι νὰ διατηρήσω τὴν φυσικὴν αὐτῶν
 » φαιδρότητα, καθότι εὐαρεστοῦμαι ἀναντιρρήτως
 » τῷ Θεῷ, ὅσας μετ' ἀγαλλίασεως δεχόμεθα τὰς

» βολὰς αὐτοῦ. » — Ἠγάπη μετ' εὐγνωμοσύνης
 τὸν πενθερὸν αὐτῆς; κόλητα Βεδζορδ καὶ ἕνεκα
 τοῦτου, ἀφ' οὗ ἀπῆθανεν ἡ σύζυγος, αὐτοῦ, δὲν ἐ-
 παραγματοποίησε τὴν ὁδοιπορίαν τῆς, μέλαινα
 πλησίον τοῦ ἔγραψε δὲ: «Δὲν θέλω νὰ ἐγκαταλεί-
 » ψω τὸν ὀξυλογονοῦτον ἄνδρα εἰς σιγὴν καὶ
 » ἢ, νέα θλίψις τῷ ἐπῆλθε, διότι εἶναι καὶ ὑπῆρξεν
 » κρίσις πρὸς ἐμὲ λίαν εὐνοῦς. » Πρὸς αὐτὴν ἐ-
 πατεῖνοντο περὶ ὅλων τῶν σπουδαίων τῆς οἰκογε-
 νείας περὶ τῶν καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ τῶν
 σχεδίων γάμου τοῦ ἀνδραδέλφου αὐτῆς, Εἰς οὗ-
 ρου Ροῖσσελ, καὶ μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ λόρ-
 δου Γαλίνσμπορυ (Gainsborough) πενθερῶ τῆς;
 ἀδελφῆς αὐτῆς; Εἰσασάδει, καθότι ἐγνώριζαν, ὅτι
 ἡ μετ' ἐπιθυμία τῆς ἦτον ἀγαθὴ, ἡ δὲ ἐγχείρις τῆς
 μεγάλῃς ὑπῆλψεως. «Ἐτραῖα ὅτι μ' ἐζήτησαν,
 εἶπεν εἰς μίαν ἐκ τῶν τοιοῦτων περιστάσεων, ἀ-
 καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐκλιζώτιν ἐξ ἐμοῦ πρόσω-
 πον, διότι ποτὶ, δὲν ἀναμνησθῶμαι εἰς τὰ τοῦ
 κόσμου, καὶ ἀλλοτρίως, ὅπως δὴποτε νὰ δια-
 παρακατεθῶ περὶ τῶν τοιοῦτων ὑποθέσεων εἰμὶ.
 Αἰσθάνομαι ὁμως ὅτι ὑποχρεοῦμαι νὰ πράξω ὅτι
 δυνατόν, καθότι ὅρελω μετὰ καρὸν, νὰ προσφέ-
 ρω εἰς τὰ τέκνα μου τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν καὶ
 δὲν δύναμαι, οὐδὲ θάλω νὰ ὑπαλλήλω τοῦ χρέους
 τοῦτου, χρεὼν τῆς μνήμης τοῦ φιλιτάτου μου συζύ-
 γου, εἰς ὃ καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ὁποίου ἀ-
 ἡκουσι τὰ ἔλεεινά τῆς ζυῆς μου λείψανα.»

Τῆς μεγάλῃς αὐτῆς μητρικῆς ὑποθέσεως, ἡ ὥρα
 ἔρχετο ταχύτερον παρ' ὅτι ἤλπζε, καθότι ἡ θυ-
 γάτηρ τῆς Ραχίλ μόλις ἦτο δεκατετραετής καὶ ὁ
 λόριος Κάβενδισχ (Cavendish) κόμης τοῦ Λέ-
 ζονσχιρ ἐζήτησεν αὐτὴν εἰς γάμον μετὰ τοῦ πρω-
 τοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ, μόλις τὸ δέκατον ἔστον ἔτος
 τῆς ἡλικίας του ἔχοντος. Ὁ λόρδος Κάβενδισχ
 ἦτον ὁ στενῶτατος καὶ πιστώτατος φίλος τοῦ
 λόρδου Ροῖσσελ, πιστὸς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐπ-
 μόνως τὸν κατηγάγκαζεν, ὅπως ἂν ἐδύλενοι ἀ-
 μοιβαίως, ὁ μὲν δραπτεῖται οὕτω, ὁ δὲ μένει
 ἐν τῷ Πύργῳ δεσμότης ἀντ' αὐτοῦ, ὅπερ ἀπ-
 κρουσεν ὁ λόρδος Ροῖσσελ. Ἡ Λαδὺ Ροῖσσελ λοι-
 πὸν σπουδαίως ἐκτιμῶσα τὰ ὑπαγορεύσαντα τὴν
 τοιαύτην πρότασιν αἰσθήματα, καὶ συνειδυῖα τὴν
 ἐπιστημότητα τοῦ συνδέσμου, ἀπεδέξατο τὴν πρό-
 τασιν μετ' εὐλικρινοῦς εὐχαριστήσεως. «Ἐλπίζω,
 ἔγραψε πρὸς τὸν Φίλ-Ὀλλίμ, ὅτι, ἂν εὐτυχῶς
 περαιώσω τὴν μεγάλην αὐτὴν ὑπόθεσιν αἰ περὶ
 τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τέκνου μου μέριμνα ἐπιτυ-
 χον. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸ τέλος, πλὴν ἡ ὑπόθε-
 σις αὕτη εἶναι ἄκτις φωτὸς, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκο-
 τεῖνου μου βίου, τὴν ὁποίαν δὲν προσεδόκουν. Ἐ-
 παναλαμβάνω καὶ ἐκάστην, ὅτι τὰ τέκνα τοῦ
 δικαίου εἶναι εὐλογημένα· πιστεύω δὲ ὅτι εἰς τὸν
 πατέρα των ἀνήκει ἡ ἐπωνυμία αὕτη. Ἄν ἡ ἀ-
 σθενὴς μου καρδιά δὲν ἀποκάμῃ, θέλω προσπα-
 θῆσαι νὰ τὴν ἀξιώθω καὶ ἐγώ, καὶ ἐπικαλοῦμαι
 πρὸς τοῦτο ταπεινῶς τοῦ θεοῦ τὴν χάριν. » Οἱ
 περὶ τῆς πρεκῆς συμβεβηκοὶ προέβαινον μετὰ

δυσκολίας, καθότι πολλάκις τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων ἔχονται εὐτελεῖς καὶ ἐπίμονοι ἀπειθήσεις. « Πραγματεύομαι, λέγει ἡ Λαδὺ Ρούσσελ, μετὰ λόρδου, εὐγενοῦς μὲν καρδίας, ἀλλὰ δυσχερήτου, ἀντὰ πράγματα δὲν κανονίζονται ὡς αὐτὸς τὰ ἐννοεῖ καὶ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός του. » Αἱ συνεντεύξεις αὐταὶ καὶ αἱ συζητήσεις τὴν ἡνόχλουν, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ. « Ἀναγκάζομαι νὰ βλέπω πολλοὺς νομομαθεῖς, ὅπερ μὲ δυσαρρεστὴ τὰ μέγιστα, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ περαιώσω τὴν ὑπόθεσίν μου, ὅπως ἀπαλλαγῶ τῆς θέσεως αὐτῆς, ἥτις δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὸ εἶδος τοῦ βίου, μεθ' οὗ θέλω νὰ διανύσω ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ἐπιλοιπον τῆς ζωῆς μου. Ἐλπίζω τὸ καθήκον νὰ κατισχύσῃ τῶν κλίσεών μου, καθότι δέον νὰ συνδράμω τὰ τέκνα μου, τὰ ὅποια μόνον ἐμὲ ἔχουσιν. Ἐκαστοῦ τούτου δέχομαι πολλὰ γέυματα καὶ ἄλλας παρομοίας ἀνησυχίας, δυσαρέστους εἰς καρδίαν τεθλιμένην καὶ καταβεβημένην. Χάριτι θεῇ ἐν τούτοις φθάνω εἰς πέρας. » — Πραγματικῶς ἐπεραίωσε τὸ συνοκέσιον τῆς θυγατρὸς τῆς, συζευχθεῖσης τὴν 21 Ἰουνίου 1688 τὸν νέον λόρδον Καδενδισχ, ὅστις εὐθὺς σχεδὸν ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἡττερον χάριν περιγηγήσεως.

Ἐκ τῶν φαινομένων κρίνωντις, δύναται νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ Λαδὺ Ρούσσελ ἔζη περιουσιμὴν στενῶς εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. εἰς τὰς ἡδεῖς, ἅλια δὲ σκληρὰς αὐτῆς ἀναμνήσεις, εἰς τὰς εὐσεβεῖς σκέψεις καὶ εἰς τὰ πρὸς τὴν οἰκογένειαν χρῆναι καὶ τὰς μερίμνας, καὶ ὅμως δὲν ἔχει οὕτως. Ἀν ἔμενε μόνη καὶ ἐν συνήθει βίῳ, ἤθελεν εἶσθαι ὅλως ἀμέτοχος τῶν μεγάλων ἰδεῶν καὶ τῶν μεγάλων πραγμάτων τῆς ἐποχῆς τῆς, καθότι δὲν εἶχεν ἐκ φύσεως πνεῦμα ποικίλον καὶ γόνιμον, οὐδ' ἐξ ἑκουσιότητος διάθεσιν νὰ ζητῇ καὶ εὐρίσκει ἀντικείμενα συγκινήσεως καὶ περιεργείας, ἀλλ' εἰσῆλθεν εἰς αὐτὰ ἀκολουθοῦσα τὸν σύζυγόν τῆς, ἐκ συμπαθείας μὲν πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ μετὰ πνεύματος ἱκανοῦ νὰ ἐννοήσῃ καὶ ἀπολαύσῃ πᾶν ὅ,τι μέγα. Ἐμεινεν ἄρα πιστὴ εἰς τε τὰς ἰδέας καὶ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ λόρδου Ρούσσελ, καὶ ἀνενδότως ἐνδιατρίβουσα, ἐν τῇ ἀπομονώσει τῆς, περὶ τὰ αὐτὰ ζητήματα τῶν πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν, τὰ ὅποια ἤθελον εἶσθαι ἀντικείμενον κοινῆς συζητήσεως καὶ οἰκιακῆς ὁμιλίας, ἀν ὁ λόρδος ἦτο μετ' αὐτῆς.

Ἡ κατάργησις τοῦ νόμου τῆς Νάντης (Nantes) διηγείρεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, οὐχὶ μόνον τὴν ζωηροτέραν συμπάθειαν ὑπὲρ τῶν ἐξορίστων διαμαρτυρουμένων, ἀλλὰ καὶ σκέψεις ἠθικότητος ἀρχετύπους καὶ σπουδαίας. « ἔχετε δίκαιον, ἔγραφε τότε πρὸς τὸν δόκτορα Φίς - Οὐίλιαμ. Θέλω παραβαλλεῖν τὴν τύχην μου πρὸς τὴν τῶν ἄλλων, καὶ θέλω ἀρχίσαι ἐκ τοῦ βασιλέως ἐκείνου, ὅστις πιστεύει, ὅτι εἶναι εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ἀνθρωπίνου εὐδαιμονίας, τοῦ βασιλέως τῶν καταδικωμένων δυστυχῶν Γάλλων, αὐτοῦ τοῦ δυστυχιστέρου τῶν ὧν καταδικάζει, ὅστις ἀτιμάζει διὰ

διὰ τοιούτων πράξεων τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀξίαν. Ἄν ἡ θεία πρόνοια, ἀγνοῶ ἐν τίσιν ἀπορρήτοις αὐτοῖς βουλαῖς, ἐπιτρέπη αὐτῷ νὰ ποτίσῃ τοσούτους δυστυχεῖς ἀνθρώπους τοιαύτας πικρίας, ἀναμφιβόλως ἐπιφυλάσσεται αὐτῷ τρομερωτέραν τινὰ πικρίαν. Ποία δέ τις εἶναι ἡ εἰμυρμένη βασιλέως μεγάλου καὶ μεγαλητέρας ἔχοντος ἀξιώσεις, ὅσας μεταχειρίζεται λυσσῶδως τὴν ἰσχύν του πρὸς τὴν καταστροφὴν λαοῦ, ὅστις ἀναγνωρίζει τὸ εὐαγγέλιον ὡς πίστιν καὶ νόμον, ἐν ᾧ τὸ ἡμῖς ἴσως τοῦ κόσμου ἀγνοεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ τὴν λάμψιν τῆς ἀρετῆς, ἣν οὗτος μᾶς διδάσκει! »

Τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς πατρίδι συμβαίνοντα κατεῖχον ὅλως τὸ πνεῦμά τῆς ἡ δίκη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἀλζερνόν Σίδνεϋ (d'Algermon Sidney), ἡ ἀνάβασις εἰς τὸν θρόνον Ἰακώβου τοῦ Β'. αἱ πρόοδοι τοῦ δεσποτισμοῦ του, ἡ ἐν Μόνμουθ ἐπανάστασις καὶ αἱ κατὰ τῶν φίλων τῶν ἰδεῶν τῆς αὐστηραὶ καταδρομαί, ἀνεκαίνισαν ἐν αὐτῇ τὰς σκληροτέρας ἀμνήσεις. Ἐκ τῶν συμφορῶν τούτων ἤρθετο πολλάκις παρηγορίαν ἀνέλπιστον : « Αἱ καθ' ἑκάστην συμβαίνουσαι νέαι σκηναί, ἔγραφε, μὲ κἀμνονοῖς πολλάκις νὰ χύνω ἐκ λύπης ἄλογως καὶ ἀνοήτως, δάκρυα, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ χύνω δάκρυα χαρᾶς, συλλογιζομένη, ὅτι ὁ φίλτατός μου σύζυγος ἔφθασεν εἰς τὴν μακαρίαν τῆς αἰωνιότητος ὁχθὴν, ἐνῶ ἂν ἔζη ἤθελε πολλάκις κατασπαράσσεται ἡ ἀγαθὴ καρδία του, ἀφ' ἧς ἡμέρας μᾶς ἐγκατέλειπεν. ἤδη διάγει ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ εἰρήνῃ καὶ ὠφελον ἕνεκα τούτου νὰ εὐφραίνωμαι ἐγὼ, ἥτις, ἄνευ αὐτοῦ δὲν ἔχω οὔτε εἰρήνην, οὔτε ἀσφάλειαν. » Αἱ ὁρμαὶ ὅμως αὐταὶ ψυχῆς εὐσεβοῦς, δὲν καθησυχάζουσιν ἐπὶ πολὺ τὰς ἀληθεῖς ἀνησυχίας ἢ τὰς ἀληθεῖς θλίψεις, καὶ ἡ Λαδὺ Ρούσσελ σπουδαίως ἐγκύπτουσα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Ἀγγλίας, ἥτις δσημέραι ἐγένετο σκοτεινότερα, ἐλυπεῖτο καὶ ἐθρορυβεῖτο ἐτι πλέον περὶ τῶν τέκνων τῆς, περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος τῆς καὶ περὶ τῶν ἰδεῶν, ὑπὲρ ὧν ὁ λόρδος Ρούσσελ ἀπέθανεν.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΕΡΓΟΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 64.)

Κεφάλαιον Θ'.

Δυσανασχετῶν καὶ περίλυπος διὰ τὴν ὁλοσχερῇ ἦσαν ἦν ὑπέστη, ἀπεχώρησεν ὁ Οὐίλντερ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Διότι ὅλα τοῦ τὰ σχέδια καὶ οἱ σκοποὶ, οὗς ἔχων κατὰ νοῦν ἦλθεν εἰς τῆς Κυρίας Λάσιϋ, ἐματαιώθησαν αἴφνης καὶ ἀπροσδοκῆτως ὑπὸ τῆς ὑποκριτικῆς τοῦ γέροντος ναύτου